M.A. Programme Course-PGCSS
Sanskrit Language & Literature
Semester III- PC -IX-Sahitya- II

Texts:- 1. The Dhvanyaloka-Udyota-I &II
2. The Rasagangadhara-Anana- I up to the end of Rasasutravyakhyana.

Time: 3hrs wt: 30

Part -A

कमपि ग्रन्थमनपहाय एकैकया खण्डिकया पञ्चानामुत्तराणि लिखत।

१. काव्यस्यात्मा स एवार्थः - क एवार्थः? विशदयत ।

२. अविवक्षितवाच्यध्वनिं उदाहरत।

३. ध्वन्यालोकदिशा गुणालङ्कारयोर्मिथः भेदं निर्णयत।

४. शब्दार्थशक्तिमूलत्वात् सोऽपि द्वेधा व्यवस्थितः । कः ? कथम् ?

५. ध्वनेः लक्षणायाश्च को भेदः ?

६. जगन्नाथोक्तं काव्यलक्षणं वर्णयत ।

७. प्रतिभायाः जनकानि कानि ?

८. उत्तमोत्तमकाव्यलक्षणमुक्त्वा लक्ष्ये योजयत । wt:5x1=5

Part- B

कमपि ग्रन्थमनपहाय एकैकेन पुटेन पञ्चानामुत्तराणि लिखत ।

९. ध्वनिलक्षणं विवृणुत।

१०. ध्वन्यभाववादिनां मतानि लोचनदृशा निराकुरुत ।

११. अर्थशक्तिमूलध्वनिं सप्रपञ्चं वर्णयत ।

१२. ध्वनावलङ्कारनिवेशने ध्वनिकारोक्तां समीक्षां निरूपयत।

१३. यत्र प्रतीयमानोऽर्थः प्रक्लिष्टत्वेन भासते।
वाच्यस्याङ्गतया वाऽपि नास्यासौ गोचरो ध्वनेः॥ -व्याख्यात ।

१४. साहित्यदर्पणकारोक्तं काव्यलक्षणं जगन्नाथेन कथं खण्डितम् ?

१५. जगन्नाथमतेन काव्यकारणं निर्णयत ।

१६. जगन्नाथोक्तं रसलक्षणं किम् ? wt:5x2=10

Part- C

कमपि ग्रन्थमनपहाय त्रीन् उपन्यस्यत ।

१७. वाच्याद्भिन्नस्य व्यङ्ग्यस्य सद्भावं सोदाहरणं स्थापयत ।

१८. रसादीनां व्यङ्ग्यत्वं प्रतिपाद्यताम् ।

१९. ध्वनिभेदानुक्त्वा विवक्षितान्यपरवाच्यध्वनिं सोदहरणं निरूपयत ।

२०. ध्वनिः सर्वदा अलङ्कारादतिरिक्तः इत्युक्तिं सोदहरणं स्थापयत ।

२१. रसनिष्पत्तिविषये नव्यानां मतमुपपादयत ।

२२. मम्मकृते काव्यलक्षणे जगन्नाथोक्तदिशा दोषानुद्भावयत । wt: 3x5=15